

Gerrit Audenaert zaait facelia voor de bijen

“Ik wil tonen dat boeren ook positieve dingen doen voor de natuur”

Aanleiding voor deze reportage is een telefoontje van Gerrit. Hij zaaide eind juli facelia als groenbedekker, zag de enorme aantrekkingskracht van de bloemen op bijen, en vond dat ik daar wel eens iets over zou kunnen schrijven. Hij was ietwat verrast dat ik hem voorstelde om er een coververhaal van te maken, maar na wat aarzelen wilde hij wel meewerken. Gerrit heeft samen met zijn vrouw Monique een melkveebedrijf, dicht bij de dorpskern van Eksaarde. Ze telen ook aardappelen, vooral vroege rassen. Een deel daarvan verkopen ze thuis. Vanuit Eksaarde en de omliggende gemeenten vinden liefhebbers gemakkelijk de weg naar de boerderij van Gerrit en Monique om verse melk af te tappen aan de melkautomaat.

Patrick Dieleman

© FOTO S.DAVY COBBE

Velen zwichten ook voor het babbel-tje, dat ze er gratis en heel spontaan bij krijgen van Gerrit of Monique. “Sommige mensen komen niet alleen om melk of aardappelen te kopen, maar ook om hun verhaal kwijt te kunnen”, lacht Gerrit. Monique springt hem daar volledig in bij. Een aardappelautomaat zouden ze niet willen plaatsen. Dat dit wat extra tijd vergt, nemen ze er graag bij. Het ziet er naar uit dat geen van de kinderen het bedrijf zal overnemen. Om het wat minder druk te hebben, bouwden ze hun melkveestapel af van 60 naar een 40-tal koeien. Dat laat hen toe om te genieten van hun stiel, kinderen en kleinkinderen en de vele contacten met klanten.

Aardappelen

De regio Lokeren is bekend bij alle aardappelverwerkers, omdat ze daar veel vroege aardappelen halen. Gerrit is vol overtuiging op die kar gesprongen en heeft jaarlijks een 15-tal ha, vooral vroege rassen. “We beginnen met Frieslander, die we al in maart onder vliesdoek planten. We streven ernaar om met Briel-kermis, begin juni, thuis nieuwe aardappelen te verkopen.” Nadien volgen Première en Amora. En als bewaar-aardappel voor de thuisverkoop blijven ze bij Bintje. “Ik heb nog nooit op contract geteeld”, zegt Gerrit vol overtuiging. “Met een contract geraak je wel uit je kosten, maar je kan nooit de hoogste prijs halen.” Wat ook meespeelt, is dat Gerrit er geen probleem van maakt om met een staal vroege aardappelen naar een verwerker te rijden om zijn aardappelen te laten testen. “Ik hou van het onderhandelen, van wat *commerce*. Tijdens het seizoen volg ik de termijnmarkt om in te schatten welke richting het uitgaat en mijn oogst aan te bieden op het juiste moment. Je moet natuurlijk wel tegen een stoot kunnen. In jaren dat er genoeg aardappelen zijn, hebben de verwerkers geen interesse, maar de jaren met tekorten maken dat ruimschoots goed.”

Facelia

Dit jaar zaaide Gerrit voor het eerst facelia na zijn vroege aardappelen. “Tom, de teelt-begeleider van Aveve, had me dat aangera-den. Deze EAG-groenbedekker biedt naast een hoge N-opname in het najaar en verbetering van het gehalte aan organische stof in de bodem het voordeel dat de mooie paarse bloemen veel nectar en stuifmeel bevatten. Facelia wordt ook bijenbrood genoemd. Dat is een superfood voor de bijen op een moment dat er weinig aanbod is in de natuur. Het zaad is wel wat duurder, maar aan de andere kant is het een genot om de bijen van mijn schoonbroer Paul, die vlak bij dat perceel woont, af en aan te zien vliegen.” Gerrit en Monique zijn heel geën-gageerd en het imago van onze sector ligt hen na aan het hart. “Er wordt altijd naar de boeren gewezen, als er iets verkeerd loopt. Ik wil tonen dat wij ook positieve dingen doen voor de natuur en onze mede-mens. Maar ik verwacht dat ook de gewone burger zijn best doet voor de bijen. Vroeger had je veel bloemenborders, maar nu zijn veel tuinen verschaald.” Wat de facelia betreft, geeft Gerrit nog mee dat je die vroeg genoeg moet kunnen zaaien om bloei te krijgen. Na het rooien moest hij wachten op de eerste regen, op 29 juli, en dat werkte perfect. Elders zaaide hij een mengsel van facelia en Japanse haver na zomergerst, maar die facelia staat nog niet in bloei. En bij de eerste vorst zal dat ook niet meer gebeuren.

Tevreden bijen

Monique's broer Paul Audenaert, voorzitter van de plaatselijke landelijke gilde, vertelt dat hij pas 2,5 jaar geleden samen met zijn zoon Bert is begonnen met bijen. “We zijn gestart met een kast, maar ondertussen hebben we er zes. Vorig jaar hebben we enkele sterke volken ontdebeld en een zachtvaardige koningin gegeven. Die worden speciaal gekweekt in Duitsland en Oosten-rijk.” Deze zomer hebben ze 30 kg honing

geslingerd van twee kasten. “Dat was onze eerste echt goede opbrengst. Eerst moet je leren om veel bijen in een kast te krijgen, en pas nadien kan je aan de honing beginnen.” De facelia van zijn schoonbroer is heel welkom voor Paul. “Bijen zijn de beste weer-vrouwen.” Paul vertelt dat bijen zeer gevoelig zijn voor onder meer licht, temperatuur en vochtigheid. Tijdens de mooie najaars-dagen die we tegenwoordig ieder jaar krij-gen, zijn ze nog bijzonder actief. “Het is voor hen heel belangrijk dat ze nu nog veel stuifmeel kunnen ophalen. Wij nemen een deel van hun honing weg en geven ze sui-kerwater in ruil. Maar suiker alleen volstaat niet voor hen, dat is geen eiwit. In het voor-jaar is de natuur vol met allerlei bloeiende planten, maar ook met bomen waarin ze ‘niet-florale nectar’ vinden. Voor de bijen kantelt het seizoen al van zodra de dagen opnieuw korten, dus eind juni. De nectar, maar vooral het stuifmeel helpt hen om de winter te overleven. Ze konden dit najaar veel stuifmeel binnenhalen, wat de kolonie helpt om te overleven. Facelia helpt de bijen enorm vooruit. Als die veertien dagen kan bloeien, dan halen ze nog enorm veel nec-tar en ook stuifmeel binnen. Uiteraard moet het weer wat meezitten.” En dat het meezit, kunnen we zien bij de bijenkasten van Paul. Hij wijst me op het witte stuif-meel, dat aan de poten van de bijen hangt. Gerrit zal ongetwijfeld tevreden zijn. Hij had me verteld dat hij graag honing lust. Misschien komt er wel een potje honing in zijn richting. “Honing uit eigen streek is samengesteld met stoffen die de bijen inzamelden hier in de streek, en ik geloof dat dit het beste is voor mijn gezondheid.” ■

“Bijen zijn de beste weervrouwen.”